

Vägledning för anslutning till eIDAS

INLOGGNING TILL SVENSKA DIGITALA TJÄNSTER MED
UTLÄNDSKA E-LEGITIMATIONER

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Innehåll

1. EU-förordningen eIDAS	4
2. Om vägledningen	5
3. Målbild	6
3.1 Ansvarsfördelningen i Sverige	6
4. Nuläget	7
4.1 Konsumtion av nationella e-legitimationer	7
4.2 Konsumtion av utländska e-legitimationer	7
5. Att ansluta sig till eIDAS	8
6. Övrigt att beakta	9
6.1 Väntrum	9
6.2 Identitetsbegreppet	9
6.3 Språkstöd	10
6.4 Single sign-on (SSO)	10
7. Beskrivning av olika valmöjligheter	11
7.1 Rekommenderad anslutning	11
7.2 Alternativa anslutningar.....	12
7.2.1 Egen intygsutfärdare (IdP)	12
7.2.2 Egen intygsutfärdare (IdP) med mellanhänder	13
7.2.3 Alternativ 1	14
7.2.4 Alternativ 2	14
7.2.5 Intygsutfärdare (IdP) som tjänst	15
7.2.6 Varje e-tjänst konsumerar e-leg på egen hand.....	16
Referenser och länkar	17

1. EU-förordningen eIDAS

I syfte att stödja visionen om en digital marknad inom EU och EES-länderna har EU beslutat om en förordning gällande elektronisk identitet och betrodda tjänster.

EU-förordningen eIDAS (EU nr 910/2014) innebär bland annat att det från och med den 29 september 2018 är obligatoriskt för offentliga e-tjänster att acceptera utländska e-legitimationer. I praktiken innebär det att alla EU-länders anmälda e-legitimationer ska tillåtas i de svenska offentliga e-tjänsterna som ställer krav på e-legitimation. Notera att även de e-tjänster som inte har några målgrupper i utlandet omfattas av förordningen.

eIDAS står för Electronic Identification, Authentication and Trust Services. Där eID innefattar elektronisk identitetshantering och AS täcker betrodda tjänster däribland elektroniska underskrifter.

2. Om vägledningen

Syftet med denna vägledning är att stödja kommuner och regioner med praktisk vägledning för anslutning till eIDAS i syfte att uppfylla lagkravet på att erkänna elektroniska identiteter från andra länder inom EU. Vägledningen fokuserar på ”eID”- delen av eIDAS.

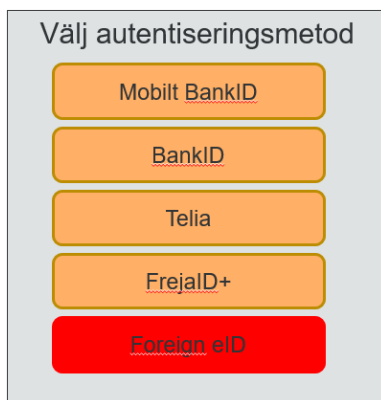
Målgruppen för vägledningen är beslutsfattare, CIO, IT-ansvarig eller motsvarande samt nyckelpersoner som arbetar med e-legitimationer i kommuner och regioner.

Vid frågor om anslutning kontakta DIGG på e-legitimation@digg.se

3. Målbild

Steg ett är att samtliga kommuners och regioners offentliga e-tjänster accepterar utländska e-legitimationer genom att ytterligare ett val, "Foreign eID", adderas till listan över accepterade e-legitimationer där de idag vanligaste svenska e-legitimationerna listas.

Exempel:

The image shows a selection screen titled "Välj autentiseringsmetod" (Choose authentication method). It contains five buttons stacked vertically. The first four buttons are orange and labeled "Mobilt BankID", "BankID", "Telia", and "FrejalD+" respectively. The fifth button is red and labeled "Foreign eID".

Valet Foreign eID används av innehavare av utländsk e-legitimation. Användaren kommer till en sida med en lista på länder och väljer där sitt land. Därefter visas det landets olika e-legitimationer som kan användas.

Målet är att utländska medborgare på ett smidigt sätt ska kunna utföra tjänster de behöver. För att detta ska bli verklighet krävs oftast ett större arbete med hantering av identitetsbegreppet. Läs mer under rubrikerna 6.1 Väntrum och 6.2 Identitetsbegreppet.

3.1 Ansvarsfördelningen i Sverige

Ansvaret för eIDAS i Sveriges är delat. Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) har ett övergripande ansvar för området e-legitimationer och Post- och telestyrelsen (PTS) har ett övergripande ansvar för området betrodda tjänster. Betrodda tjänster är exempelvis lösningar för elektroniska underskrifter.

Varje myndighet, region och kommun ansvarar för att offentliga e-tjänster accepterar utländska e-legitimationer som publicerats inom ramen för eIDAS.

4. Nuläget

4.1 Konsumtion av nationella e-legitimationer

De flesta kommuner och regioner har idag lösningar för att konsumera nationella e-legitimationer. Exempel på nationella e-legitimationer är:

- BankID
- Mobilt BankID
- Freja eID+
- Telia e-legitimation

Konsumtionen av e-legitimationen i e-tjänsten sker ofta med samma standardiserade tekniska gränssnitt (SAMLv2) som också används i eIDAS.

4.2 Konsumtion av utländska e-legitimationer

DIGG tillhandahåller ett nationellt nav benämnt Sweden Connect, som också är den tekniska anslutningspunkten för eIDAS i Sverige. Genom att ansluta organisationen till Sweden Connect ges möjlighet att konsumera utländska e-legitimationer som publicerats inom ramen för eIDAS i svenska offentliga e-tjänster. När anslutning är gjord tillkommer per automatik nya utländska e-legitimationer som publiceras.

Det är kostnadsfritt för offentliga organ att ansluta sig till Sweden Connect och till grund för anslutningen ligger ett avtal som varje konsumerande organisation ska teckna med DIGG. Det innebär att även om organisationen använder sig av en underleverantör eller en mellanhand ska avtal alltid tecknas direkt med DIGG.

Sweden Connect innefattar ett register över betrodda parter (SAML-metadata), en intygstjänst och en anvisningstjänst för val av utländsk e-legitimation. Sweden Connect använder det standardiserade tekniska gränssnittet SAMLv2.

Exempel på val av utländsk e-legitimation:

Choose your eID country

Region Gotland has requested authentication of your identity using an eID from another country outside of Sweden.

 Croatia	 Estonia	 Germany	 Italy	 Spain
--	--	--	--	--

5. Att ansluta sig till eIDAS

Anslutning till eIDAS görs via kontakt med Myndigheten för Digital förvaltning (DIGG). Rekommendation är att kontakta DIGG via e-legitimation@digg.se i ett tidigt skede för dialog om vilken anslutning som är bäst lämpad utifrån de lokala förutsättningarna.

Stegen kan översiktligt beskrivas som nedan, dock kan särskilt steg 3-5 variera beroende på vilket val av anslutning som görs. Mer detaljer om dessa val under kapitel 7. Beskrivning av olika valmöjligheter.

1. Se över personuppgiftsbiträdesrelationen
2. Se till att avtal är tecknat direkt med DIGG

Följande steg kan variera beroende på vilka val som har gjorts:

3. Se över egna förutsättningar, avtal, teknik etc.
  - Undersök kostnadsbilden för anslutning till Sweden Connect via e-legitimationstjänsten
    - Inryms det i befintligt avtal, eller måste det upphandlas?
  - Vid behov se över behov av nödvändig konfiguration i egen miljö (IdP, e-tjänster etc.)
4. Sätt upp anslutningen via något av alternativen:
  - Byt ut SAML-metadata med Sweden Connect i enlighet med deras rutiner eller
  - Beställ anslutning till Sweden Connect av e-legitimationstjänsteleverantören

6. Övrigt att beakta

6.1 Väntrum

I de fall en innehavare av en utländsk e-legitimation inte får åtkomst till någon e-tjänst placeras ofta innehavaren i ett väntrum. Här är det viktigt att göra väntrummet informativt, inte bara beklaga det inträffade.

Det är viktigt att notera att för att uppfylla förordningen ska ett övervägande ha gjorts på den aktuella tjänsten och att det finns verkliga skäl till att användare inte släpps in.

Väntrummet bör innehålla information om:

- vem som loggat in
- varför vi inte kan släppa in just användaren till den här tjänsten
- hur användaren löser ärendet på annat sätt

Exempel på information i ett väntrum:

Foreign e-ID

Welcome <Name>

In order to use this digital services, you need an e-identification which validates a Swedish personal identity number or a Swedish coordination number. At this time, no international e-identifications can be used to do this validation. You can get help with your application by visiting the service desk on address X.

Det är även viktigt att redan från början planera för att gå nästa steg och se över hur inloggning faktiskt kan ske.

6.2 Identitetsbegreppet

Att använda personnumret som identitetsbegrepp är vanligt i Sverige. I många andra EU-länder är identitetsbegreppet långt från lika självklart. Det bör noteras att EU-förordningen ställer krav på elektronisk identifiering över landsgränserna, men förordningen ställer inte krav på att individen också ska få åtkomst till e-tjänsten då det kan finnas nationella lagkrav och regelverk som inte medger det.

Identitetsbegreppet kan vara ett hinder för åtkomst till e-tjänster och det finns skäl att tro att det kommer att vara en utmaning över tid vid samverkan över landgränserna. Här behöver alternativ undersökas och en viktig avvägning vid skapandet av e-tjänster är vilken form av identifiering som krävs. Exempelvis är det inte med självklarhet som alla e-tjänster kräver personnummer utan andra identitetsbegrepp kan sannolikt användas.

För de tjänster som kräver tillförlitlig identifiering där vi traditionellt nyttjar svenska personer krävs extra analyser. Skatteverket har gjort ett par utredningar om koppling mellan utländska identitetsbegrepp och svenska identitetsbegrepp. Det sista förslaget bygger på en modell där användaren först efter fysisk inställelse hos svenska Polisen kan få en koppling registrerad mellan sin utländska eID-handling och sitt svenska personnummer. I förslaget realiserar Skatteverket ett kopplingsregister men det begränsas till att bara omfatta användare som redan har ett svenskt personnummer.

Mot bakgrund av detta och det faktum att det inte går att förvänta sig typiska svenska identitetsbegrepp som identitetsbegrepp för innehavare av utländska e-legitimationer behöver e-tjänsterna beakta detta faktum och tillförskaffa sig förmåga att hantera fler identitetsbegrepp än bara det typiskt svenska identitetsbegreppet. Någon annan väg fram siktas inte.

6.3 Språkstöd

De regionala förutsättningarna ska självfallet avspeglas i val av språk. De tjänster som tillgängliggörs behöver ha stöd för åtminstone engelska. Om tjänsten är en hjälp- och problemlösningstjänst i fråga om unionsregler och nationella regler som gäller för privatpersoner som utövar eller har för avsikt att utöva sina rättigheter enligt EU-rätt inom den inre marknaden ska viss information finnas tillgänglig på ett officiellt unionsspråk som i huvudsak förstås av största möjliga antal användare i gränsöverskridande situationer, (art 9.2 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724 om inrättande av en gemensam digital ingång för tillhandahållande av information, förfaranden samt hjälp- och problemlösningstjänster).

6.4 Single sign-on (SSO)

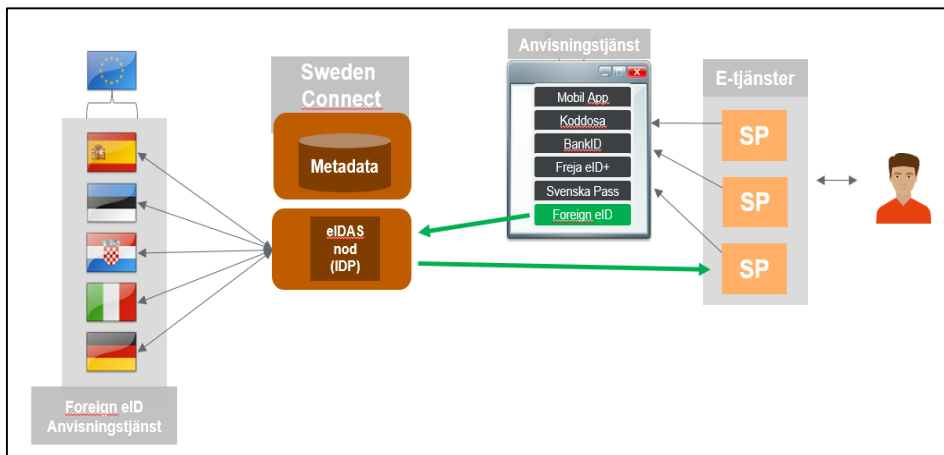
Det är fullt möjligt att etablera single sign-on för e-legitimationsinnehavarna i lösningarna som resoneras kring i denna vägledning. Det är dock viktigt att tänka på att en organisation kan ha flera olika lösningar för att konsumera e-legitimationer, vilket tydliggörs i några av vägvalen. Det är heller inte ovanligt att en organisation har implementerat flera av lösningarna som presenteras i vägvalsdiskussionen. Det försvårar onekligen en övergripande användarupplevelse av single sign-on för e-legitimationsinnehavaren.

Det är dessutom ovanligt att flera olika lösningar för att konsumera e-legitimationslösningar samverkar. De uppträder oftast som enskilda öar. Detta blir särskilt kännbart om det finns en önskan att etablera single sign-on i en lösning som inte är homogen vilket särskilt behöver beaktas. Inte minst i en vägvalsdiskussion. Rekommendationen även här är att ha så få lösningar som möjligt för att konsumera e-legitimationer.

7. Beskrivning av olika valmöjligheter

Dessa avsnitt beskriver mer detaljer kring olika möjliga anslutningar och är riktat till den som har kunskap om hur miljön idag är uppsatt och önskar få ökad förståelse om vilka förändringar som bör sker.

7.1 Rekommenderad anslutning

Notering: Anvisningstjänst kan i bilden ovan vara fristående eller som del av e-tjänsteplattformen. Det senare är en fördel om alla e-tjänster mot medborgare ges genom samma e-tjänsteplattform.

Notering: SP = Service Provider. I detta fall den som tillhanda håller funktionalitet för att möjliggöra e-tjänsten.

Den lösning som beskrivs nedan är den rekommenderade anslutningen då det ger en lösning som är hållbar inför troliga framtida krav. Detta scenario kräver dock en hel del omställningar i den egna miljön vilket kräver både kompetens och resurser. Hanteras lösningen idag via en partner/leverantör så kräver det dessutom en omflyttning av ansvarsområden och justeringar i avtal. Därför kan en anslutning till eIDAS via någon av de förslag som beskrivs härnäst vara lättare på kort sikt, med en medvetenhet om att det kan behöva justeras längre fram.

För organisationer med egen intygsutfärdare (IdP) innebär utökningen av Sweden Connects roll att behovet av mellanhänder minskar. Det är bara i de fall som e-legitimationsutfärdare inte använder standardiserade protokoll likt SAML som det kan bli aktuellt med en mellanhänder eller en förmåga i egen IdP att hantera proprietära protokoll som i exemplet med BankID idag.

7.2 Alternativa anslutningar

För de organisationer som ännu inte har förmågan att konsumera utländska e-legitimationer som publicerats inom ramen för eIDAS följer här ett antal förslag till vägen framåt. Förslagen utgår från idag vanligt förekommande lösningar för konsumtion av nationella e-legitimationer och även konsumtion av egna autentiseringslösningar.

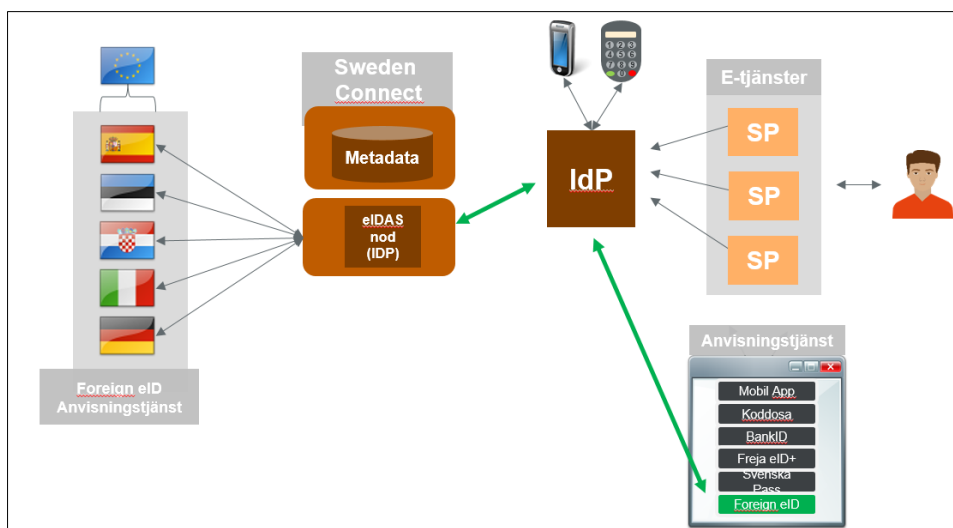
Det är inte ovanligt att en organisation av olika skäl har flera olika lösningar för att konsumera e-legitimationer. Därför kan det bli aktuellt att resonera om en konsolidering av lösningar i samband med en vägvalsdiskussion. Det är sällan något självändamål att ha flera olika lösningar för att konsumera e-legitimationer.

Resonemangen i vägledningen är allmänt hållna och ska ses som just vägledande. I resonemangen finns det inte några hinder att exempelvis flera kommuner tillsammans hittar en gemensam väg fram för att lösa konsumtion av utländska e-legitimationer.

I avsnitten 6.1 och framåt utgår resonemangen utifrån några av de lösningar som är vanligast idag och fokus ligger på hur en anslutning kan nås på enklaste vis.

Vid val av anslutning behöver oftast ett antal vägval göras. Rekommendationen är att kontakta DIGG via e-legitimation@digg.se för att föra ett resonemang kring valmöjligheter.

7.2.1 Egen intygsutfärdare (IdP)

Notering: SP = Service Provider. I detta fall den som tillhanda håller funktionalitet för att möjliggöra e-tjänsten.

Organisationen har en central intygsutfärdare (identity provider, IdP) i egen eller annans regi och är direkt ansluten till de nationella e-legitimationsutfärdare som organisationen valt att konsumera. E-tjänsterna (SP) i organisationerna använder den centrala intygsutfärdaren för att konsumera e-legitimationer. Organisationerna i detta exempel har också den tekniska förmågan att hantera SAML, och den IdP som används har förmågan att anslutas till Sweden Connect.

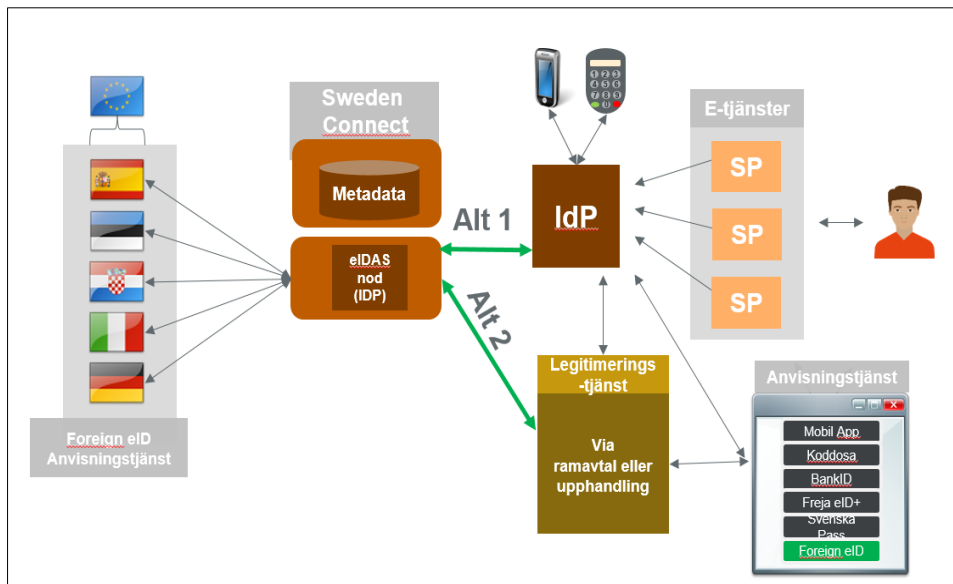
För denna organisation rekommenderas en direkt anslutning till Sweden Connect. Sweden Connect är dessutom kostnadsfri vilket förenklar upphandlingsfrågan. Anvisningen av e-legitimation sker i er IdP med stöd av Sweden Connects anvisningstjänst avseende de utländska e-legitimationerna.

Ordningen är följande:

1. Se över personuppgiftsbiträdesrelationen
2. Se till att avtal är tecknat direkt med DIGG
3. Genomför nödvändig konfiguration av er IdP
4. Byt ut SAML-metadata med Sweden Connect i enlighet med deras rutiner

Insatsen för att realisera anslutningen till Sweden Connect i detta alternativ uppskattas till två dagar.

7.2.2 Egen intygsutfärdare (IdP) med mellanhänder

Notering: SP = Service Provider. I detta fall den som tillhanda håller funktionalitet för att möjliggöra e-tjänsten.

Organisationen har en central intygsutfärdare (identity provider, IdP) i egen eller annans regi och är via en mellanhand, en så kallad e-legitimeringstjänst, ansluten till de nationella e-legitimationsutfärdare som organisationen valt att konsumera. E-tjänsterna (SP) i organisationerna använder den centrala intygsutfärdaren för att konsumera e-legitimationer.

Med mellanhand avses en leverantör som levererar en e-legitimationstjänst som oftast upphandlats i egen regi eller avropats via Kammarkollegiets ramavtal Programvaror och tjänster 2014, Informationsförsörjning.

7.2.3 Alternativ 1

Om organisationen har teknisk förmåga att hantera SAML och om den IdP som används har anpassats för anslutning till Sweden Connect så bör anslutning ske direkt till Sweden Connect. Anslutningen till Sweden Connect är kostnadsfri vilket förenklar upphandlingsfrågan.

Anvisningen av e-legitimation sker i egen IdP med stöd av Sweden Connects anvisningstjänst avseende de utländska e-legitimationerna och i e-legitimationstjänsten avseende de nationella e-legitimationerna.

Ordningen är följande:

1. Se över personuppgiftsbiträdesrelationen
2. Se till att avtal är tecknat direkt med DIGG
3. Genomför nödvändig konfiguration av er IdP
4. Byt ut SAML-metadatan med Sweden Connect i enlighet med deras rutiner

Insatsen för att realisera anslutningen till Sweden Connect i detta alternativ uppskattas till två dagar.

7.2.4 Alternativ 2

Om organisationen inte med säkerhet har den tekniska förmågan att hantera SAML eller att den IdP som används inte har anpassats för anslutning till Sweden Connect bör anslutning ske via den mellanhand som också hanterar de nationella e-legitimationerna.

Anvisningen av e-legitimation sker i e-legitimationstjänsten med stöd av Sweden Connects anvisningstjänst avseende de utländska e-legitimationerna.

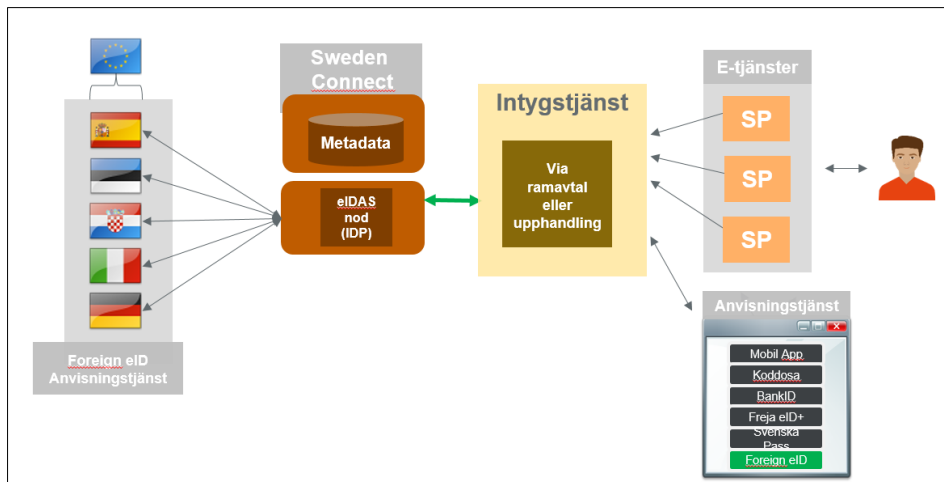
Ordningen är följande:

1. Se över personuppgiftsbiträdesrelationen
2. Se till att avtal är tecknat direkt med DIGG
3. Undersök kostnadsbilden för anslutning till Sweden Connect via e-legitimationstjänsten
  1. Inryms det i befintligt avtal, eller måste det upphandlas?

4. Beställ anslutning till Sweden Connect av e-legitimationstjänsteleverantören

Insatsen för att realisera anslutningen till Sweden Connect i detta alternativ uppskattas till mindre än en dag.

7.2.5 Intygutfärdare (IdP) som tjänst

Notering: SP = Service Provider. I detta fall den som tillhanda håller funktionalitet för att möjliggöra e-tjänsten.

Organisationen har en köpt tjänst för att ställa ut identitetsintyg till konsumerande e-tjänster. I vissa fall kan lösningar likt denna finnas i kombination med några av de övriga alternativen.

För denna organisation rekommenderas en anslutning till Sweden Connect via den köpta tjänsten.

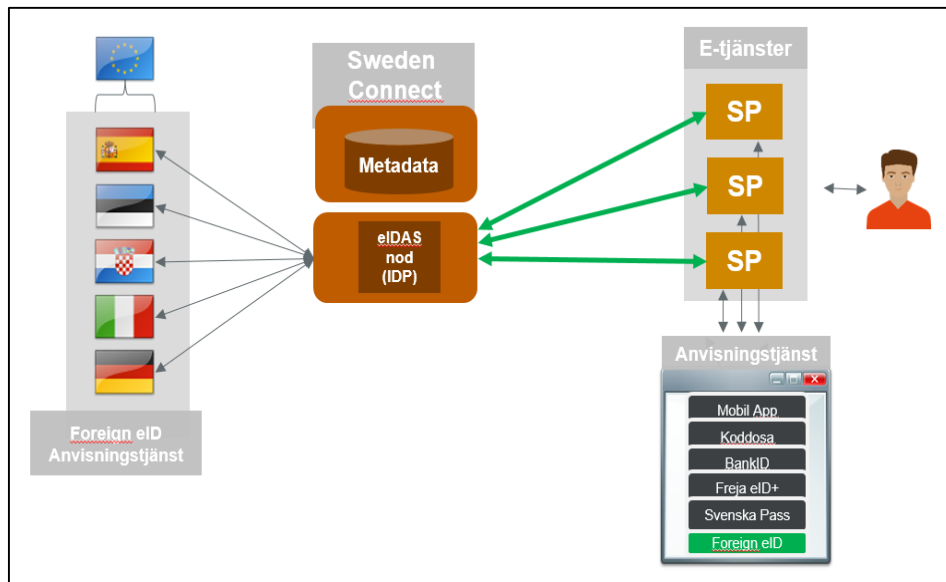
Anvisningen av e-legitimation sker i den köpta tjänsten med stöd av Sweden Connects anvisningstjänst avseende de utländska e-legitimationerna.

Ordningen är följande:

1. Se över personuppgiftsbiträdesrelationen
2. Se till att avtal är tecknat direkt med DIGG
3. Undersök kostnadsbilden för anslutning till Sweden Connect via den köpta tjänsten.
  1. Inryms det i befintligt avtal, eller måste det upphandlas?
4. Beställ anslutning till Sweden Connect av leverantören för den köpta tjänsten

Insatsen för att realisera anslutningen till Sweden Connect i detta alternativ uppskattas till mindre än en dag.

7.2.6 Varje e-tjänst konsumerar e-leg på egen hand

Notering: SP = Service Provider. I detta fall den som tillhanda håller funktionalitet för att möjliggöra e-tjänsten.

Organisationen har inte någon samlad lösning för att konsumera e-legitimationer utan varje konsumerande e-tjänst (SP) löser detta på egen hand.

För denna organisation rekommenderas i första hand att undersöka möjligheten till en samlad lösning för att konsumera e-legitimationer i enlighet med tidigare beskrivna alternativ. Om detta inte är en väg fram måste varje e-tjänst anpassas för anslutning till Sweden Connect.

Anvisningen av e-legitimation sker i respektive e-tjänst med stöd av Sweden Connects anvisningstjänst avseende de utländska e-legitimationerna.

Ordningen är följande:

1. Se över personuppgiftsbiträdesrelationen
2. Undersök kostnadsbilden för anpassning av e-tjänsten
  1. Inryms det i befintligt avtal, eller måste det upphandlas?
3. Se till att avtal är tecknat direkt med DIGG
4. Genomför anpassning av e-tjänsten
5. Byt ut SAML-metadata med Sweden Connect i enlighet med deras rutiner

Insatsen för att realisera anslutningen till Sweden Connect i detta alternativ går inte att uppskatta men den kan vara omfattande.

Referenser och länkar

SKR

- [eIDAS, e-legitimation i EU och ESS-länderna](#)

DIGG

- [Om eIDAS-förordningen](#)
- [Avtal för anslutning till Sweden Connect](#)
- [Anpassa e-tjänst för e-legitimering](#)

Sweden Connect

- [Skapa SAML-metadata](#)
- [Validera SAML-metadata](#)
- [Lista över anslutna organisationer](#)
- [Technical Specifications for the Swedish eID Framework](#)

Skatteverket

- [Fördjupad utredning rörande koppling mellan utländska eID-handlingar och svenska identitetsbeteckningar](#)

Vägledning för anslutning till eIDAS

I syfte att stödja visionen om en digital marknad inom EU och EES-länderna har EU beslutat om en förordning gällande elektronisk identitet och betrodda tjänster. EU-förordningen eIDAS (EU nr 910/2014) innebär bland annat att det från och med den 29 september 2018 är obligatoriskt för offentliga e-tjänster att acceptera utländska e-legitimationer.

Denna vägledning har tagits fram av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) för att stödja kommuner och regioner med praktisk vägledning för anslutning till eIDAS i syfte att uppfylla lagkravet på att erkänna elektroniska identiteter från andra länder inom EU. Vägledningen fokuserar på ”eID”-delen av eIDAS. Målgruppen för vägledningen är beslutsfattare, CIO, IT-ansvarig eller motsvarande samt nyckelpersoner som arbetar med e-legitimationer i kommuner och regioner.

Upplysningar om innehållet

Kristina Fenger-Krog, kristina.fenger-krog@skr.se
Ulf Palmgren, ulf.palmgren@skr.se

© Sveriges Kommuner och Regioner, 2019
ISBN: 978-91-7585-757-2